

Årsredovisning 2012 för styrelse/nämnd

Barn- och grundskolenämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Nämndens ansvar och uppgifter	3
I fokus	3
Måluppfyllelse	4
Ekonomi	5
I fokus	5
Viktiga händelser	5
Uppdrag i VP12.....	8
Övriga uppdrag och arbetsområden	9
Måluppfyllelse.....	13
Inriktnings- och effektmål.....	13
Ekonomi	17
Drift	17
Uppföljning av riktade satsningar.....	25
Uppföljning av kostnadssänkningar	25
Volymer	26
Nyckeltal	27
Investeringar	27

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga 1 Ekonomisk årsrapport 2012 för Täbys kommunala skolor

Sammanfattning

Nämndens ansvar och uppgifter

Barn- och grundskolenämnden är styrelse för och har ansvar för driften av den kommunala skolan som omfattar förskoleklass, grundskola, obligatorisk särskola och fritidshem samt öppen förskola och en kommunal förskola. Nämnden finansierar verksamheterna genom bidrag i form av peng. Detta gäller även för täbybarn/elever i fristående skolor, fritidshem, fristående förskolor och annan pedagogisk verksamhet (t.ex. familjedaghem) i och utanför Täby kommun.

Nämnden ansvarar för tillsynen av fristående förskola, annan pedagogisk verksamhet och fristående fritidshem vars huvudman kommunen har godkänt. Tillsynsansvaret är kopplat till nämndens godkännande. Skolinspektionen kontrollerar att kommunen uppfyller sitt tillsynsansvar. Skolinspektionen utövar tillsyn och granskar skolväsendets kvalitet oavsett huvudman. Nämnden ska vidare tillse att verksamheten genomförs i enlighet med skollag, förordningar och läroplaner. Den politiska vilja som uttrycks i skolplanen samt de av fullmäktige fastställda målen i verksamhetsplanen utgör den kommunala styrningen av utbildningen.

All verksamhet bygger på kundval, som innebär att föräldrar och elever har möjlighet att välja den förskola/annan pedagogisk verksamhet eller skola man önskar både inom och utom kommunen. I kommunen finns ett stort utbud av förskolor och skolor, kommunala och fristående, med olika inriktningar och profiler.

Förskolor och familjedaghem i Täby drivs i stort sett helt av enskilda huvudmän. En förskola drivs i kommunens regi. Av Täbyeleverna i grundskolan går cirka 60 procent i fristående skolor och 40 procent i kommunens skolor.

I fokus

Den 15 maj lanserades en ny jämförelsetjänst på kommunens hemsida. På www.taby.se/jamfor är det möjligt att på ett enkelt sätt jämföra kommunens pengfinansierade verksamheter, bland annat kommunala och fristående förskolor, familjedaghem, grundskolor med mera.

I april presenterade Skl (Sveriges kommuner och landsting) *Öppna jämförelser* avseende grundskolan. Täby låg överlag bra till. Eleverna har det fjärde högsta meritvärdet i landet, andelen behöriga elever till gymnasiet ligger högt och andelen elever som når minst godkänt på ämnesproven i årskurs nio ligger över medel i alla ämnen. Enligt resultaten i *Öppna jämförelser* ligger utmaningarna för Täby i att få en ökad andel behöriga i lärarkåren.

Skolverket har haft problem med lärarlegitimationshanteringen och regeringen har nu beslutat flytta fram införandedatum till den 1 december 2013. Datumet då alla regleringar träder i kraft (1 juli 2015) har inte flyttats fram, varför arbetet i kommunen inte borde påverkas nämnvärt framöver.

Under våren 2012 meddelade Skolinspektionen att den regelbundna tillsynen av Täbys skolor och granskningen av kommunens tillsynsansvar för fristående förskolor var avslutad och att de brister som hittats antingen rättats till eller lett till ett påbörjat förändringsarbete.

Enligt 2012 års befolkningsprognos förväntas en kraftig tillväxt av barn och elever i Täby vilket sammanfaller med utbyggnaden av de nya tillväxtområdena Arninge-Ullna, Täby centrum och Västra Roslags Näsby samt Galoppfältet. För en långsiktig och strategisk planering av utbildningsplatser i förskola och grundskola gjordes en bedömning och analys av behoven för perioden 2012-2021. Rapporten presenterades och godkändes av barn- och grundskolenämnden i mars och uppdaterades under hösten. Rapporten utgör underlag för åtgärder och investeringar för att möta förväntade behov av utbildningsplatser.

Vid barn- och grundskolenämndens sammanträde i mars 2012 beslutades att den förskola som har byggts i nordöstra Byle (Täby kyrkby) ska drivas i kommunal regi. Förskolan startar sin verksamhet den 1 februari 2013. Barn- och grundskolenämnden beslutade i mars att den nya skolan och förskolan som är planerad i västra Täby ska byggas på skoltomten i östra Vallabrink. I det programarbete som pågått under året inför byggnation av nytt kök och matsal på Kyrkskolan och Drakskeppsskolan planeras för en utökning och förnyelse av skolorna för en anpassning till den nya läroplansstrukturen. Åtgärder har tagits fram för att hantera elevökningen i Täby kyrkby läsåret 2013/14.

En kartläggning av fritidshem och öppen fritidsverksamhet för barn 10-12 år har genomförts mot bakgrund av Skolinspektionens tillsyn av Täby kommunala grundskolor 2011. Resultatet presenterades för barn- och grundskolenämnden i december. Under 2013 ska en handlingsplan med åtgärder tas fram.

I syfte att ha ett systematiskt arbetssätt för förskolor och skolor att nå såväl kommunens mål som att få full måluppfyllelse för eleverna ingår förskolan och skolorna från och med hösten 2012 i ett nytt verktyg för styrning och uppföljning. Fokus i detta kvalitetsarbete ligger på att få en systematik i verksamheternas analys och uppföljning av sina respektive resultat.

En e-tjänst för klagomålshantering av ärenden som rör förskola och skola lanserades efter sommaren 2012. Tjänsten tar emot klagomål för de verksamheter där Täby kommun är huvudman. Klagomålshantering och vidarebefordran av ärenden som berör fristående förskola och annan pedagogisk verksamhet finns sedan tidigare tillgänglig på www.taby.se.

Måluppfyllelse

Nämnden har en hög ambition och målvärdena är högt satta. Endast två av tio effektmål är uppnådda. Många av de övriga effektmålen påvisar ändå goda resultat. Den sammantagna måluppfyllelsen för barn- och grundskolenämnden är därför mindre god. Kommunfullmäktige har fastställt tre inriktningsmål och tio effektmål för att styra barn- och grundskolenämndens verksamheter under 2012. Två av barn- och grundskolenämndens effektmål är uppnådda under året. Åtta ef-

effektmål är inte uppnådda.

För förskola och pedagogisk omsorg finns fem effektmål. Två av dessa är uppnådda. Vid årets slut fanns det 85 förskolor, 38 av dessa bedömdes under kalenderåret och utgör underlag för måluppfyllelsen för fyra av effektmålen. I kommunen bedrevs under 2012 en förskola i kommunal regi, övriga förskolor bedrevs av enskilda huvudmän. Varje huvudman, kommunal såväl som enskild, är ytterst ansvarig för att genomföra utbildningen och säkerställa kvalitet och likvärdighet.

Grundskolan omfattades också av fem effektmål. Inget av de uppsatta målen för 2012 uppnåddes. Resultaten för flera av målen är dock mycket bra men når inte helt upp till det högt satta målvärdet på 98 procent. Målet "eleverna känner sig delaktiga i skolarbetet" har ett lågt värde som kräver ytterligare insatser.

Ekonomi

Nämndens budgeterade nettokostnader 2012 uppgår till 1 155,4 mnkr inklusive ombudgetering på 5,7 mnkr.

För år 2012 redovisar nämnden en positiv avvikelse på 2,5 mnkr vilket motsvarar 0,2 procent av budgeterade nettokostnader. Nämndens resultat ska justeras med hänsyn till volymer varefter nämnden redovisar en positiv avvikelse på 10,8 mnkr.

Avvikelser i antalet barn/elever, s.k. volymer, redovisar sammantaget en negativ avvikelse på 8,3 mnkr. Positiva volymavvikelser redovisas för grundbelopp till förskola, familjedaghem, grundskola och särskola. Negativa avvikelser redovisas för tilläggsbelopp för elever med omfattande stödbehov samt ökade volymer för grundbelopp inom fritidshem.

Utöver volymavvikelsen redovisar Täbys kommunala skolor en positiv avvikelse på 4,3 mnkr. Kostnaderna för elevstöd och centrala medel blev lägre än budgeterat och positiva avvikelser redovisas på 8,0 mnkr respektive 4,5 mnkr. Extra-pengen som betalades i december för att kompensera högre lönekostnader i verksamheterna kostade 6,2 mnkr och minskar den positiva avvikelsen.

Årets investeringar uppgår till 62,9 mnkr vilket innebär en avvikelse på 50,5 mnkr mot budget (45 procent). Avvikelsen beror främst på tidsmässiga förskjutningar av planering för en ny skola i västra Täby och i Arninge/Ullna samt planerade om- och tillbyggnader av Näsbyparksskolan, Kyrkskolan och Drakskeppsskolan.

I fokus

Viktiga händelser

Skolinspektionen avslutade sin tillsyn av Täby kommun

Under våren 2012 meddelade Skolinspektionen att den regelbundna tillsynen av Täbys skolor och granskningen av kommunens tillsynsansvar för fristående förskolor var avslutad och att de brister som påtalats rättats till alternativt lett till ett

påbörjat förändringsarbete. Förändringsarbetet påverkade såväl skolorna som den centrala ledningsnivån.

Lärarytlegitimation

Regeringen har beslutat flytta fram införandedatum för lagstiftningen som gäller lärarytlegitimation till den 1 december 2013. Detta efter att Skolverket inte hunnit med att ta hand om ansökningarna i den takt de inkommit. Det bortre datumet (1 juli 2015) har emellertid inte flyttats, varför arbetet i kommunen inte borde påverkas nämnvärt.

I maj 2012 beslutade riksdagen att även modersmåls lärare ska omfattas av legitimeringskravet, en grupp som tidigare varit undantagna. Regeringen ska därför återkomma till riksdagen med vilka krav och vilken tidplan som ska gälla för detta tillägg i legitimeringsreglerna.

Öppna jämförelser

I april presenterade Sveriges kommuner och landsting Öppna jämförelser för grundskolan. Överlag låg Täby bra till. Eleverna har det fjärde högsta meritvärdet i landet, andelen behöriga elever till gymnasiet ligger högt och andelen elever som når minst godkänt på ämnesproven i årskurs nio ligger över medel i alla ämnen. Enligt resultaten i Öppna jämförelser ligger utmaningarna för Täby i att få en ökad andel behöriga i lärarkåren; med 75 procent behöriga är kommunen fjärde sist i landet. Situationen med behöriga lärare är inte unik för Täby; nästan samtliga stockholmskommuner hör till gruppen med lägst andel behöriga lärare. I övrigt framgick att betygssättningens likvärdighet är en utmaning för Täby precis som för riket.

Befolkningsutveckling

Befolkningsutfall 2012 av barn och elever i åldrarna 0-15 år blev något lägre än prognosen för samma år. Kommunens tillväxt är fortsatt hög och antalet barn och elever 0-15 år ökade med 258 från 2011 vilket blev 34 färre jämfört med 2012 års prognos. Störst förändring märks i en kraftig minskning av antalet födselar vilket kommer att påverka kommande befolkningsprognoser. Barn 1-5 år och elever i åldersgruppen 6-9 år ökade däremot med 21 respektive 7. I grupperna 10-12 år och 13-15 år blev utfallet något lägre än förväntat.

Prognosen för perioden 2012-2021 gav en något lägre förväntad tillväxt av barn och elever än föregående års prognos. Redan under 2011 minskade antalet födselar markant i Täby vilket påverkade prognosen av antal barn 1-10 år under hela perioden. Även förändringar i bostadsbyggnadsprognosen i tillväxtområdena Arninge-Ullna, Täby centrum och Västra Roslags Näsby samt Galoppfältet påverkar prognosen. Befolkningsutvecklingen och inflyttningsmönster i de nya tillväxtområdena behöver följas noggrant. De nya tillväxtområdena samt övriga områden med nybyggnation förväntas ge ett ökat behov av utbildningsplatser i både förskola och grundskola. Ett antal investeringar är planerade för att tillgodose de förväntade behoven (se även Investeringar).

Barn 1-5 år förväntas öka med fler än 500 under perioden. Den största ökningen sammanfaller främst med den planerade utbyggnaden i de nya tillväxtområdena.

Åldersgruppen 6-12 år förväntas få en ökning med omkring 1300 barn. Denna grupp har haft en kraftig ökning ett par år och förväntas vara fortsatt stor fram till 2016. Åtgärder för att hantera elevökningen har under året vidtagits vid flera skolor och planerats för inför läsåret 2013/2014. Åldersgruppen 13-15 år har haft en negativ utveckling under ett antal år men denna trend förväntas vända från 2012 då de stora kullarna i yngre åldrar blir äldre. Gruppen förväntas få en stor ökning från 2015.

Behov och tillgång av utbildningsplatser

En rapport med en behovsbedömning och analys av utbildningsplatser perioden 2012-2020 togs fram och godkändes av barn- och grundskolenämnden i mars. Rapporten uppdaterades under hösten med 2012 års befolkningsprognos och resultatet presenterades för nämnden i december. Rapporten togs fram för att få ett underlag till en långsiktig och strategisk planering av utbildningsplatser inför utbyggnaden i kommunens tillväxtområden och tillgodose förväntat behov samtidigt som utbud och efterfrågan är i balans (se även Uppdrag i VP12).

För perioden 2012-2021 förväntas behovet av förskoleplatser vara i balans för kommunen som helhet med de planerade förskolor som ingår i behovsanalysen. Ett visst överskott förväntas men i några delområden riskerar brist att uppstå. Dialog med Kommunfastigheter förs kontinuerligt om behoven.

Behovet av grundskoleplatser är mer svårbedömt då platser i fristående grundskolor ingår, vilka har egna antagningsregler och kösystem. Ett stort antal elever från andra kommuner som går i någon av Täbys skolor behöver också beaktas vid behovsbedömningen. Dialog förs med Kommunfastigheter och de fristående utförarna för att få balans i utbud och efterfrågan samt att investeringar görs utifrån ett välgrundat underlag. Med de planerade nya utbildningsplatserna som ingår i bedömningen och med en anpassning av dagens skolor till den nya läroplansstrukturen med förskoleklass och årskurs 1-3, 4-6 och 7-9 förväntas behovet av platser kunna tillgodoses för elever folkbokförda i Täby under perioden.

Förändringar i förskola och familjedaghem (pedagogisk omsorg)

Tolv förskolor fick ny huvudman/ändrat ägarförhållande varav två förskolor slogs samman till en i samband med ändringarna. Ett flerfamiljssystem startade ny verksamhet och två förskolor och två familjedaghem avslutade sina verksamheter.

Förändringar i grundskola

Till läsåret 2012/2013 utökades Ellagårdsskolan med 50 platser för att hantera elevökningen i området. I slutet av december drabbades skolan av en vattenskada som innebar att paviljonger för cirka 150 elever behövde införskaffas inför vårterminen 2013. Gribby gård minskade sin kapacitet med 100 platser i samband med att en annan befintlig omsorgsverksamhet för elever i särskola bytte lokaliserings till Gribby gård. Viss överyta i Vallatorpsskolan har använts för att starta upp skolverksamhet och fritidskurser inom teknik, KomTek, i kommunens regi. Lokaler för särskolan på Näsbyparksskolan har sagts upp i samband med att verksamheten upphörde i juli. Norsskolan har under året flyttat ut fler klasser till den tillfälliga paviljongen på Näsbyparksskolan med anledning av elevökning.

Öppna förskolan har flyttat sin verksamhet från paviljongen på Näsbyarksskolan till Norskolan.

Frejaskolan med cirka 100 inskrivna elever försattes i konkurs under våren. Skolan drivs vidare av föräldrar till elever på skolan som ett aktiebolag. Skolans nya namn är Waldorfskolan i Norrort och den startade upp sin verksamhet höstterminen 2012 i nya lokaler vid Hägernäs strand organiserade med förskoleklass och årskurs 1-6. Den planerade etableringen av en fristående grundskola i Ella gård genomfördes inte.

Öppen förskola

Öppna förskolans verksamhet är öppen för föräldrar och barn under vardagar. Några öppna förskolor har varit öppna lördag eller söndag fyra gånger per termin. Verksamheten samarbetar regelbundet med BVC kring olika föräldragrupper. Öppna förskolan har ordnat grupper med babymassage, bedrivit aktiviteter vid Rönninge by, erbjudit första hjälpen kurs för föräldrar på kvällstid, deltagit vid kulturhelgen i Täby Centrum samt tagit del av Rädda barnens föreläsningar, även de i Täby Centrum.

Uppdrag i VP12

I verksamhetsplanen för 2012 har kommunfullmäktige gett barn- och grundskolenämnden sju uppdrag.

Ny förskola i kommunal regi

I den politiska plattformen för mandatperioden 2010-2014 ingår uppdraget att utreda var och när ytterligare en kommunal förskola ska starta under pågående mandatperiod. Byggnation av en ny förskola i nordöstra Byle, Täby kyrkby, har pågått under 2012. Förskolan kommer att kunna ta emot omkring 100 barn och tas i drift i februari 2013. Barn- och grundskolenämnden beslutade i mars 2012 att förskolan ska drivas i kommunal regi som en enhet till Byleskolan. Rektor för Byleskolan utsågs tillika till förskolechef för förskolan och har under året arbetat med att organisera och bemanna förskolenheten. Förskolan har fått namnet Trädgårdsstadens förskola.

Översyn av skolpengen

Nuvarande modell av bidragsutbetalningar till skolorna behöver ses över. Det finns ett behov av att tydliggöra vad som ingår i grundbeloppet och vad som ska ersättas som tilläggsbelopp. Det finns också ett behov av att se över hur medlen fördelas till de skolor där Täbys elever går. En översyn har startats under hösten 2012 och beräknas bli klar under 2013.

Långsiktig och strategisk planering av utbildningsplatser

För att kunna göra en långsiktig planering för kommunens behov av utbildningsplatser och ha ett underlag för beslut om investeringar togs en rapport med en behovsbedömning av platser i förskola och grundskola för perioden 2012-2020 fram och godkändes i barn- och grundskolenämnden i mars 2012. Rapporten presenterades för fristående utförare för förskolor och grundskolor och utgör underlag för fortsatt dialog. Under hösten uppdaterades rapporten med 2012 års

befolkningsprognos och förändringar som skett i utbudet av platser. Resultatet presenterades för barn- och grundskolenämnden i december 2012. Rapporten kommer att uppdateras en gång per år framgent. Under 2013 kommer arbetet med att ta fram en skolorganisation som är anpassad till den nya läroplansstrukturen med kursplaner i årskurs 1-3, 4-6, 7-9 samt förskoleklass få betydelse för utformningen av behovsprognoserna i rapporten.

Ny grundskola och förskola i västra Täby

Barn- och grundskolenämnden beslutade i oktober att den nya förskolan och grundskolan ska byggas på skoltomten i östra Vallabrink. Ett verksamhetsprogram togs fram och redovisades för nämnden i november. I mitten av januari 2013 beräknas ett byggnadsprogram vara klart och start för projektering. Skolan är dimensionerad för 100 förskolebarn och 400 elever i förskoleklass och årskurs 1-6 och ersätter nuvarande Erikslundsskolan och den tidigare nedlagda Östravallabrinksskolan.

Förnyelse av Drakskeppsskolan

Programarbete har pågått under 2012. I samband med byggnation av nytt kök och matsal planeras för en förnyelse och utökning av skolan för en anpassning till den nya läroplansstrukturen. Skolan är planerad att dimensioneras för 350 elever i förskoleklass och årskurs 1-6 samt fritidshem.

Förnyelse av Kyrkskolan

Programarbete har pågått under 2012. I samband med byggnation av nytt kök och matsal planeras för en utökning av skolan för en anpassning till den nya läroplansstrukturen. Skolan är planerad att dimensioneras för 350 elever i förskoleklass och årskurs 1-6 samt fritidshem.

Utökning av Byleskolan

För att hantera elevökningen i Täby kyrkby har en utökning med 50 platser planerats i Byleskolan till läsåret 2013/14. Utökningen är ett led i att anpassa skolan till den nya läroplansstrukturen med förskoleklass och årskurs 1-6 samt fritidshem.

Övriga uppdrag och arbetsområden

Skola 2011

Till största delen har den nya skollagen med tillhörande författningar trätt i kraft den 1 juli 2011 och ett omfattande implementerings- och informationsarbete har genomförts i kommunen under de senaste läsåren. Främst har detta fokuserat på framtagandet av individuella utvecklingsplaner, lokala pedagogiska planeringar och betyg- och bedömning.

Ökade krav på behörighet och kompetens

Täby kommun har genomfört en kartläggning av lärarnas kompetenser under hösten 2011 i syfte att få en överblick av konsekvenserna av den kommande lärarlegitimeringen. Kartläggningen presenterades för barn- och grundskolenämnden i juni 2012. Arbetet under hösten fokuserade framför allt på att hjälpa och stödja respektive förskolechef/rektor i dennes analys och kompetensutvecklingsplanering för sin personal. Även om datumet för införande av lärarlegitimat-

ionsreglerna har flyttats fram är det samma arbete som behöver göras för berörda parter. Regeringen har inte signalerat några förändringar i det bortre datumet för reformen, vilket alltså är den 1 juli 2015.

En ny organisation för grundskolan

Den nya läroplansstrukturen är strukturerad i treårsintervall, årskurs 1-3, 4-6 och 7-9 samt förskoleklass, vilket inte överensstämmer med strukturen på majoriteten av Täbys kommunala skolor. Ett inriktningsbeslut om den framtida organisationen togs av barn- och grundskolenämnden under hösten 2012. Nämnden beslutade då ge utbildningschefen i uppdrag att organisera Täbys kommunala grundskola i enlighet med huvuddragen i den nya läroplanen.

Resultatutveckling mot nationella mål

Skollagen ställer samma krav, oberoende av huvudman, på ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete i varje förskola/skola. För de fristående förskolorna har en enkät om systematiskt kvalitetsarbete genomförts. Enkäten utgör underlag vid tillsynsbesök i fristående förskolor. I syfte att ha ett systematiskt arbetssätt för kommunens förskolor och skolor för att nå såväl kommunens mål som att få full måluppfyllelse för eleverna ingår förskolan och skolorna från och med hösten 2012 i ett nytt rapporteringssystem. Fokus i detta kvalitetsarbete ligger på att få en systematik i verksamheternas analys och uppföljning av sina respektive resultat.

Det gångna läsåret har även inneburit arbete med uppföljningen av Skolinspektionens besök. Uppföljningsarbetet har gett en bra grund att bygga vidare på. Kraven och omfattningen på modersmålsundervisningen har ökat konstant och kartläggningen av lärarbehörigheterna visar att lärare med behörighet i svenska som andraspråk är låg, såväl i riket som i Täby kommun. Under hösten 2011 inleddes ett samarbete med Stockholms universitet med fokus på elever som lätt når kunskapsmålen. Framläggningen var planerad till årsskiftet 2012/13 men har fått skjutas något på framtiden.

Anpassa elevhälsan till skollagens bestämmelser

En egen enhet – skolhälsan - med egen ansvarig chef har bildats. Enheten ska vara behjälplig med att utveckla elevhälsan på de kommunala skolorna. Det har även skett ett arbete med fokus på att förtydliga de olika professionernas speciella kompetens i syfte att skapa förutsättningar för en effektiv och professionell elevhälsa. Lagen säger att det ska finnas tillgång till de olika professionerna (skolsköterska, psykologer och talpedagoger). Det är respektive huvudman som enligt lagstiftaren själva ska fastställa vad det innebär. Under hösten 2012 togs ett förslag fram för dimensionering av samtliga professioner inom elevhälsan samt hur finansieringen ska se ut. Detta för att skapa förutsättningar för en likvärdig elevhälsa inom Täbys skolor. Kommunen har erhållit statsbidrag för verksamheten för 2012 och 2013 för att kunna bemanna med kuratorer. Dimensioneringen beslutas sedan av respektive rektor.

Samtliga skolor ska ha beredskap för att ta emot nyanlända elever

En strategi för hur kommunen ska handlägga skolfrågorna för de nyanlända eleverna som har inga eller bristfälliga skolkunskaper för åldersgruppen 12-17 år

togs under 2012 fram av enheten för elevstöd. För den aktuella gruppen som har stora brister eller inga skolkunskaper kommer kommunen att anordna mottagande för eleverna på en grundskola. Där finns lärare i svenska som andraspråk med uppgift att samordna och undervisa eleverna. Uppstart är senast planerad till läsåret 2013/14.

Skolorna ska utveckla elevernas inflytande över det egna lärandet

Den under gångna året utvecklade processen med de lokala pedagogiska planeringarna och individuella utvecklingsplanerna är i kombination med utvecklings- samtalen något som flera skolor kopplar till elevernas inflytande över sitt lärande. Av skolornas redovisningar framgår att det finns formella strukturer för inflytande i form av exempelvis elevråd och klassråd men i stort sett samtliga skolor signalerar emellertid att detta är ett utvecklingsområde. Det handlar dels om att faktiskt öka inflytandet och delaktigheten, dels om att kommunicera med eleverna så att eleverna förstår att, och hur, de faktiskt påverkar. Vanligt förekommande åtgärder är utvärderingar av undervisningen och att eleverna påverkar val av redovisningar och vilka områden som ska behandlas.

Skolorna ska bedriva ett målinriktat och långsiktigt värdegrundsarbete

Planen mot diskriminering och kränkande behandling ligger till grund för samtliga skolors värdegrundsarbete till väldigt hög grad, vilket till viss del kan förklaras av att planerna har fått arbetas igenom ordentligt i samband med Skolinspektionens tillsyn under 2011. Utifrån respektive plan har skolorna sedan format strategier och planerat olika aktiviteter. Vissa skolor har exempelvis undervisning i emotionell intelligens medan andra har temadagar för elever och personal. Flera skolor har även tagit in externt material som en hjälp i värdegrundsarbetet.

Systematisk kartläggning av skolornas fysiska och psykosociala miljö

För att göra kartläggningen använder skolorna enkäter i olika former. Flera rektorer involverar elevrådet och organisationen Friends i arbetet eftersom detta också är en trygghetsfråga. Inom ramen för detta arbete påtalar skolorna vikten av en fungerande skyddsrand, hög vuxentäthet över skolans område och vikten av kartläggningar där man fokuserar på vilka områden på skolan som är otrygga eller stökiga.

Verksamhetsutveckling med stöd av IT i skolorna

Material för en större satsning på kompetensutveckling av lärare utarbetades hösten 2012, där utgångspunkten är pedagogisk och didaktisk utveckling. I det arbetet utgör UR:s *Didaktikens verktyg* basen och informations- och kommunikationsteknik (ikt) är ett verktyg. Satsningen kommer att genomföras under 2013. Under 2012 har medel avsatts för att alla lärare ska nå nivå 3 i praktisk IT- och mediekompetens (pim). Pim berör framförallt grundläggande it-kompetens.

Utöver Skarpängsskolan deltagande i Unos Uno (en dator till varje elev) pågår ikt-utveckling i varierande grad på varje skola. Liksom i övriga landet är skillnaderna i hur ikt används stor mellan skolorna men även inom skolorna. Varierande grad av kompetens är en faktor men även olika ekonomiska förutsättningar spelar in.

Vid utgången av 2012 hade nästan samtliga grundskolor trådlösa nätverk i hela eller i delar av skolan.

Ett projekt kring Ipad som pedagogiskt verktyg startade under höstterminen 2012. I projektet deltar Norskolan, Slottsparksskolan, Byleskolan samt grundsärskolan på Myrängen. Projektet har två delar; iPad som verktyg för ASL (att skriva sig till läsning) och iPad som allmänt pedagogiskt verktyg. Projektet pågår under hela läsåret 2012/13 och har därmed inte utvärderats fullt ut. Rapporter från lärare visar dock tydligt att elevernas motivation ökar och att eleverna lär sig läsa snabbare.

Information och kommunikation som förutsättningar för val

Den 15 maj lanserades en ny jämförelsetjänst på kommunens hemsida. På www.taby.se/jamfor är det sedan dess möjligt att på ett enkelt sätt jämföra kommunens verksamheter som finansieras av peng. Det går att jämföra kommunala och fristående förskolor, familjedaghem, grundskolor, hemtjänst, boendestöd, vård- och omsorgsboenden, familjerådgivning, musikskolor med mera. Information om jämförelsetjänsten har lagts ut bland annat på bibliotek, BVC och öppna förskolor samt i kommunens reception.

Under året fortgick ett arbete för att tydliggöra den årligt återkommande skolvalsprocessen. Målet är att såväl vårdnadshavare som gör ett skolval för sitt barn, som administratörer i kommunen och ute på skolorna ska uppleva att informationen är tydlig och att skolvalet är smidigt att genomföra.

Klagomålshantering

En e-tjänst för klagomålshantering av ärenden som rör förskola och skola lanserades efter sommaren 2012. Tjänsten tar emot klagomål för de verksamheter där Täby kommun är huvudman. Med hjälp av e-tjänsten förbättras möjligheterna för kommunen att tidigt fånga upp brister i verksamheterna. Medborgare har även möjlighet att skicka in klagomål anonymt. Klagomålshantering och vidarebefordran av ärenden som berör fristående förskola och annan pedagogisk verksamhet finns sedan tidigare tillgänglig på www.taby.se.

De skriftliga klagomål som kommit in och som berör fristående förskola/pedagogisk omsorg har följts upp genom oanmälda eller föräranmälda tillsynsbesök på förskolor/pedagogisk omsorg.

Tillsynsbesök i förskolor och pedagogisk omsorg

Femtio procent av förskolorna ska granskas och bedömas varje år. 2011 bedömdes 50 procent och 2012 har 45 procent bedömts vid tillsynsbesök i verksamheterna. 100 procent av familjedaghemmen har granskats varje år.

NKI - nöjd kund index för förskola och familjedaghem

Samtliga förskolor och familjedaghem (pedagogisk omsorg) deltar i en årlig föräldraenkät. Enkäten mäter bl.a. nöjd kund och resultatet redovisas på en indexskala 0-100. Resultatet från 2012 års enkät var väsentligen bättre än tidigare år. Värdet för förskolor var 77,3 och för familjedaghem 91,4. Resultatet för nöjd kund index, redovisades vid nämndens sammanträde i september, tillsammans med

den övriga elev- och föräldraenkäten för förskola, pedagogisk omsorg, fritidshem och grundskola.

Skolinspektionens tillsyn 2011 - Fritidshem och öppen fritidsverksamhet 10-12 år
En kartläggning av den kommunala fritidshemsverksamheten för barn i åldrarna 10-12 år genomfördes under 2012. Utredningen tillsattes för att rätta till de brister som framkom vid skolinspektionens tillsyn av Täby kommunala grundskolor under 2011. Kommunen fick kritik för att utbildning i fritidshem och öppen fritidsverksamhet för elever 10-12 år inte var utformad utifrån barnens ålder, mognad och behov samt att verksamheten inte alltid bedrevs i ändamålsenliga lokaler. Rapporten presenterades och godkändes av barn- och grundskolenämnden i december. Nämnden gav utbildningschefen i uppdrag att ta fram en handlingsplan med åtgärder som ska redovisas under 2013.

Ombyggnad av Näsbyparksskolan

Projektering och planering för etablering av ny paviljong samt ombyggnad av delar av skolan inför evakuering under byggnadstiden har pågått under 2012. Inflyttning i dessa lokaler förväntas ske under våren 2013 då byggstart är planerad. Skolan är planerad att färdigställas i två etapper, hösten 2014 och våren 2015. Utvändiga markarbeten genomförs under vår och sommar 2015. Den nya Näsbyparksskolan organiseras med förskoleklass och årskurs 1-9 samt fritidshem.

Ny skola och förskola i Arninge-Ullna

En ny grundskola och förskola är planerade att byggas i det nya tillväxtområdet Arninge-Ullna. Detaljplanearbete pågår.

Planerad ny förskola i Arninge-Ullna

Ytterligare en ny förskola är planerad att byggas i det nya tillväxtområdet Arninge-Ullna. Detaljplanearbete pågår.

Planerad ny förskola i Västra Roslags Näsby

En ny förskola är planerad att byggas i Västra Roslags Näsby. Detaljplanearbete pågår.

Planerad ny skola och förskola på Galoppfältet

En ny grundskola och förskola är planerade att byggas i det nya tillväxtområdet Galoppfältet. Detaljplanearbete pågår.

Måluppfyllelse

Inriktnings- och effektmål

Kommunfullmäktige har fastställt tre inriktningsmål och tio effektmål för att styra barn- och grundskolenämndens verksamheter under 2012. Två av barn- och grundskolenämndens effektmål är uppnådda under året. Åtta effektmål är inte uppnådda. Kommentarer till effektmålen redovisas nedan.

För förskola och pedagogisk omsorg finns fem effektmål. Två av dessa är uppnådda. Vid årets slut fanns 85 förskolor, 38 av dessa bedömdes under kalenderåret och utgör underlag för måluppfyllelsen för fyra av effektmålen. Kommunen driver en förskola i kommunal regi, övriga förskolor drivs av enskilda huvudmän. Varje huvudman, kommunal såväl som enskild, är ytterst ansvarig för att genomföra utbildningen och säkerställa kvalitet och likvärdighet.

Grundskolan omfattades också av fem effektmål. Inget av de uppsatta målen för 2012 uppnåddes. Resultaten för flera av målen blev dock mycket bra men nådde inte upp till uppsatta målvärden. Målet "eleverna känner sig delaktiga i skolarbetet" påvisade ett lågt värde som kräver ytterligare insatser.

Nämnden har en hög ambition och målvärdena är högt satta. Endast två av tio effektmål är uppnådda. Många av de övriga effektmålen påvisar ändå goda resultat. Den sammantagna måluppfyllelsen för barn- och grundskolenämnden är därför mindre god.

Strategiska utgångspunkter	Inriktningsmål	Effektmål/Operativa mål/Arbetsmiljömål	
MEDBORGAR- FOKUS	Förskolan i Täby stimulerar och utmanar barns förmåga till utveckling och lärande.	Förskolan främjar leken, kreativiteten och lärandet i samspelet mellan vuxna och barn.	 Ej uppnått
		Förskolan erbjuder barnen möjligheter att uttrycka sina tankar och åsikter för att kunna påverka sin situation	 Uppnått
		Förskolans pedagogiska verksamhet dokumenteras kontinuerligt och systematiskt.	 Ej uppnått
		Förskolan erbjuder barnen en vistelsetid med väl avvägd dagsrytm och miljö.	 Uppnått
		Barnen i förskolan/familjedaghemmet känner sig trygga.	 Ej uppnått
	Täby kommunala skolor ska ge barn och ungdomar kunskap som ger goda möjligheter till utveckling och framtida yrkesliv	Eleverna kan läsa under skolår 2	 Ej uppnått
		Eleverna i skolår 6 visar åldersadekvat läsförståelse	 Ej uppnått
		Elever räknar med flyt under skolår 2	 Ej uppnått
	Täbys kommunala skolor ska kännetecknas av trygghet och delaktighet	Eleverna upplever trygghet och arbetsro	 Ej uppnått
		Eleverna känner sig delaktiga i skolarbetet	 Ej uppnått

Förskolan främjar leken, kreativiteten och lärandet i samspelet mellan vuxna och barn.

■ Ej uppnått

Effektmålet är inte uppnått. Utfallet för de bedömda förskolorna är 87 procent. Målvärdet är 98 procent. Förskolorna bedöms vid tillsynsansvariga pedagogers besök i verksamheterna på skala 1-4. 33 av 38 bedömda förskolor når upp till bedömningen 3 eller högre. Ingen når upp till 4. En förskola är underkänd och har fått en anmärkning. Bedömning är att alla förskolor strävar efter att erbjuda barnen en miljö som främjar lek, kreativitet och lärande men att verksamheterna når upp till målet i olika grad.

Förskolan erbjuder barnen möjligheter att uttrycka sina tankar och åsikter för att kunna påverka sin situation

● Uppnått

Effektmålet är uppnått. Utfallet för de bedömda förskolorna är 92 procent. Målvärdet är 90 procent. Förskolorna bedöms vid tillsynsansvariga pedagogers besök i verksamheterna på skala 1-4. 35 av 38 förskolor når upp till bedömningen 3 eller högre. Bedömning är att förskolorna har rutiner för att ge barnen möjlighet att uttrycka sina tankar och åsikter för att kunna påverka sin situation. Förskolorna har kommit olika långt i utvecklingen av dessa rutiner.

Förskolans pedagogiska verksamhet dokumenteras kontinuerligt och systematiskt.

■ Ej uppnått

Effektmålet är inte uppnått. Utfallet för de bedömda förskolorna är 63 procent. Målvärdet är 85 procent. Förskolorna bedöms vid tillsynsansvariga pedagogers besök i verksamheterna på skala 1-4. 24 av 38 besökta förskolor når upp till bedömningen 3 eller högre, en når upp till 4. En förskola är underkänd och har fått en anmärkning. Det är stor kvalitetskillnad mellan förskolornas arbetssätt vad det gäller dokumentation. Detta mål var det effektmål som hade störst spridning vid bedömningen av förskolorna.

Förskolan erbjuder barnen en vistelsetid med väl avvägd dagsrytm och miljö.

● Uppnått

Effektmålet är uppnått. Utfallet för de bedömda förskolorna är 97 procent. Målvärdet är 95 procent. Förskolorna bedöms vid tillsynsansvariga pedagogers besök i verksamheterna på skala 1-4. 37 av 38 förskolor når upp till bedömningen 3 eller högre. Fem förskolor når upp till bedömningen 4. Detta är ett mål där det

bedöms att förskolorna tar stor hänsyn till barnens individuella behov.

Barnen i förskolan/familjedaghemmet känner sig trygga.

■ Ej uppnått

Effekt målet är inte uppnått. I Våga Visa enkäten 2012 bedömer föräldrar påståendet "Mitt barn är tryggt i förskolan/familjedaghemmet". Resultatet för 2012 visar att 94 procent bedömer att deras barn är trygga i förskolan och motsvarande värde för barnen i familjedaghemmen är 100 procent. Påståendet bedöms på en skala 1-4 där värdena 3 och 4 har räknats samman vid redovisningen av resultaten. För familjedaghemmen är målet uppnått. Målvärdet är minst 98 procent. Då den allra största delen av respondenterna utgör svar från förskolan bedöms målet inte vara uppnått. Enkäten genomfördes under våren och resultaten rapporterades till förskolor och familjedaghem i april. Svarsfrekvensen för förskolor var 73 procent och för familjedaghem 85 procent.

Eleverna kan läsa under skolår 2

■ Ej uppnått

Målet bedöms inte vara uppnått. Skolornas inrapportering visade att cirka 95 procent av eleverna i årskurs 2 kan läsa med flyt. Det är ett högt värde men nådde inte upp till det av nämnden satta målvärdet på 98 procent.

Eleverna i skolår 6 visar åldersadekvat läsförståelse

■ Ej uppnått

Målet bedöms inte vara uppnått. Av skolornas inrapportering framgår att cirka 96 procent av eleverna anses visa åldersadekvat läsförståelse. Resultatet blev mycket bra men nådde inte upp till nämndens satta målvärde på 98 procent.

Elever räknar med flyt under skolår 2

■ Ej uppnått

Målet är inte uppnått. 85 procent av eleverna i årskurs två bedömdes kunna räkna med flyt, vilket är avsevärt lägre än det uppsatta målet på 98 procent. Det finns ett stort spann i hur väl skolorna lyckats; vissa skolor har i princip samtliga elever nått fram, medan andra skolor uppvisar större utmaningar.

Eleverna upplever trygghet och arbetsro

■ Ej uppnått

Som tidigare år visar Våga visaenkäten att eleverna i Täbys skolor är trygga men

att arbetsron är sämre. Utfallet för tryggheten är 3,6 och för arbetsron 2,9 (på en skala 1 - 4). Mot denna bakgrund bedöms målet inte vara uppnått.

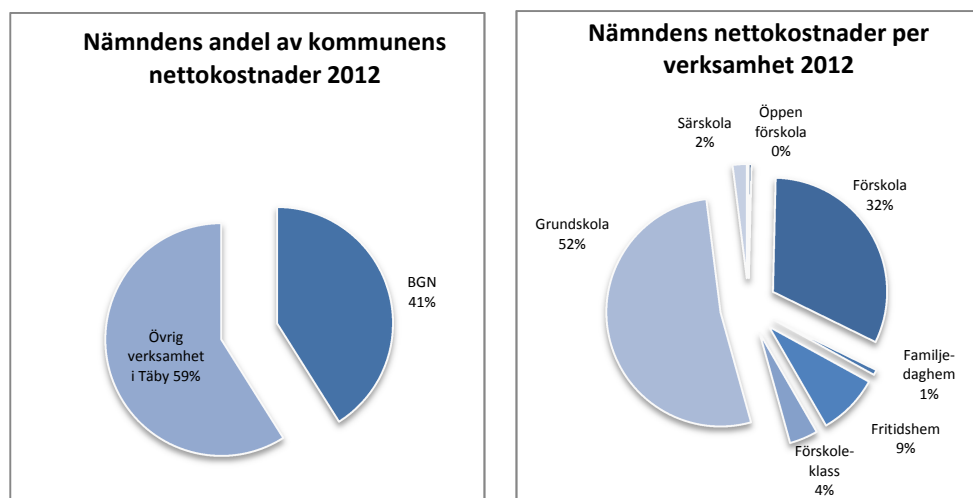
Eleverna känner sig delaktiga i skolarbetet

■ Ej uppnått

Utfallet baseras på svaren på de i sammanhanget relevanta frågorna i Våga Visa-enkäten men även på enkäten som rör lärarnas undervisning. Båda enkäterna pekar på samma resultat; eleverna i Täbys skolor känner sig inte delaktiga i skolarbetet. Tendensen är nedåtgående, resultatet i år är sämre än 2011 som i sin tur var något sämre än 2010. Målet bedöms därför inte vara uppnått.

Ekonomi

Nämndens nettokostnader på 1 152,9 mnkr, uppgår till 41 procent av kommunens totala nettokostnader. De större verksamheterna är grundskola och förskola. Fördelningen av nämndens nettokostnader per verksamhet är relativt oförändrad jämfört med föregående år.

Drift

Nämndens budgeterade nettokostnader 2012 uppgår till 1 155,4 mnkr inklusive ombudgetering på 5,7 mnkr.

För år 2012 redovisar nämnden en positiv avvikelse på 2,5 mnkr vilket motsvarar 0,2 procent av budgeterade nettokostnader. Nämndens resultat ska justeras med hänsyn till volymer varefter nämnden redovisar en positiv avvikelse på 10,8 mnkr. Avvikelser i antalet barn/elever, s.k. volymer redovisar sammantaget en negativ avvikelse på 8,3 mnkr.

Drift

BGN (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse		Utfall
	2012	2012	mnkr	%	2011
Intäkter	145,7	129,1	16,6	13 %	138,2
Kostnader	-1 298,5	-1 284,5	-14,0	1 %	-1 238,4
Nettokostnader	-1 152,9	-1 155,4	2,5	0,2 %	-1 100,2

Budget 2012 inklusive ombudgetering 5,7 mnkr

Avvikelse per verksamhet

BGN (mnkr)	Total avvikelse	Varav volym	Volym- justerad
Öppen förskola	0,1		0,1
Förskola	-3,2	-2,4	-0,8
Familjedaghem	3,7	3,7	0,0
Fritidshem	-0,6	-7,4	6,8
Förskoleklass	0,2	-0,3	0,5
Grundskola	0,3	-2,4	2,7
Särskola	1,5	0,5	1,0
Övrigt	0,5		0,5
Avvikelse	2,5	-8,3	10,8

Total avvikelse är summan av avvikelsen volym och volymjusterad avvikelse. Negativ avvikelse (-) innebär att utfallet för kostnaderna är högre än budget. Positiv avvikelse (+) innebär att utfallet för kostnaderna är lägre än budget.

Nettokostnaderna har ökat med 5 procent jämfört med föregående år. De större förändringarna består av ökade kostnader för barn/elever, sk volymer, i förskola, grundskola och med tilläggsbelopp

Drift per organisation

Fördelningen av utfall, budget och avvikelseprognos för nettokostnaderna per organisation för samtliga verksamheter framgår av nedanstående sammanställning.

Drift per organisation

BGN (mnkr)	Utfall 2012	Budget 2012	Avvikelse		Utfall 2011
			mnkr	%	
<i>Anslag</i>					
Centralt	-39,5	-44,1	4,5	10 %	-41,7
Elevstöd	-63,9	-71,9	8,0	11 %	-76,4
Öppna förskolan	-4,3	-4,5	0,2	5 %	-3,4
Täbys kommunala verksamhet	4,8	0,5	4,3		2,7
<i>Volym</i>					
Grundbelopp	-963,0	-964,2	1,2	0 %	-919,1
Särskolan	-26,3	-27,7	1,4	5 %	-29,1
Tilläggsbelopp	-60,7	-43,5	-17,1	39 %	-33,2
Nettokostnader	-1 152,9	-1 155,4	2,5	0 %	-1 100,2

Grundbelopp utfall och avvikelse är inklusive extrapeng på -6,2 mnkr

Anslag

De centrala medlen redovisar en positiv avvikelse på 4,5, av dessa är 4,4 mnkr ombudgeterade medel från 2011. Av dessa avsattes 3 mnkr till ett flerårigt teknikprojekt, KomTek, se vidare grundskola. Större delen av de avsatta medlen kvarstår (2,6 mnkr) till 2013. Medel för projektet är avsatta för åren 2012-2014. Återstående del av den positiva avvikelsen beror på att de ombudgeterade medlen inte använts.

Den anslagsfinansierade delen av elevstödet redovisar en positiv avvikelse på 8mnkr då behovet varit lägre och en åtstramning av kostnaderna gjorts för att till viss del kompensera den negativa avvikelsen för tilläggsbelopp. Avvikelsen hänför sig främst till lägre kostnader för elever som riskerar att inte nå behörighet till gymnasiet, särskilt undervisningsstöd för årskurs 4-6, specialpedagogisk resurs årskurs 6-9, skolskjuts samt externa placeringar. De lägre kostnaderna är i linje med föreslagna kostnadssänkningar inför 2013.

Öppna förskolans kostnader har i stort följt budget.

Täbys kommunala verksamhet redovisar en positiv avvikelse på 4,3 mnkr. Verksamheten hade ett mindre underskott med från 2011 på 0,5 mnkr. Avvikelsen för 2012 består av mindre avvikelser för flera resultatenheter på under 1 mnkr per enhet. Av utfallet framgår att resultatenheterna i stort kan finansiera kostnaderna med de intäkter som de fått 2012. I resultatet ingår lokalreserv och den extrapeng som betalades i december, för att täcka ökade lönekostnader, där 2,9 mnkr betalades till de kommunala skolorna.

Av nedanstående sammanställning framgår utfall, avvikelse och intäkter för den kommunala verksamheten för 2012.

Täbys kommunala verksamhet - utfall

BGN - resultatenheter (mnkr)	Ack över- / underskott 2012	Utfall tom 2011	Intäkter 2012	Avvikelse helår (ack över- / underskott 2012)	
				mnkr	% av intäkter
Vallatorp	-1,5	0,8	34,6	-0,7	2 %
Gribby gård	-7,6	-0,9	14,9	-8,5	57 %
Myrängen	-2,8	-0,5	37,6	-3,3	9 %
Löttingelund	-0,7	0,4	19,1	-0,3	1 %
Viggby RE	0,2	0,8	45,9	1,0	2 %
Näsbydals RE	3,2	0,3	59,8	3,5	6 %
Ellagårdsskolan	1,1	0,1	37,3	1,2	3 %
Näsbyarks RE	-2,1	0,7	70,6	-1,4	2 %
Skarpängskolan	0,8	-0,9	37,9	-0,1	0 %
Rösjöskolan	2,8	0,9	30,4	3,7	12 %
Erikslundskolan	-3,3	0,7	24,7	-2,6	11 %
Skolhagens RE	1,2	0,2	42,7	1,4	3 %
Byleskolan	3,9	0,3	27,7	4,1	15 %
Kyrkskolan	1,8	0,4	16,7	2,2	13 %
Centralt kommunala skolor	2,4	1,6	25,6	3,9	15 %
Nettokostnader	-0,5	4,8	525,4	4,3	1 %

Det finns avvikelser mellan resultatenheterna. För de resultatenheter som redovisar positiva avvikelser hör överskottet främst till tidigare års överskott.

De resultatenheter som redovisar negativa avvikelser arbetar aktivt för att vända ekonomin och minska underskotten så att samtliga resultatenheter har en ekonomi i balans senast vid utgången av 2014. Minskad personalorganisation samt lokala elevökningar har möjliggjort att samtliga av dessa resultatenheter med undantag för Myrängen och Gribby gård sett till verksamhetsåret 2012 har ekonomin i balans. Skarpängskolan redovisar ett underskott för 2012 på grund av att de använt överskott från föregående år till tillfälliga satsningar.

Även den kommunala verksamhetens centrala medel redovisar en positiv avvikelse där 0,9 mnkr avser medel som ska finansiera funktionen IT-strategi 2013. Utöver det har kostnaderna för främst rehabilitering av personal kostat mindre än beräknat.

Gribby gård redovisar en negativ avvikelse på 8,5 mnkr, där årets utfall innebär ett underskott som ökar det ackumulerade underskottet med 0,9 mnkr. En minsk-

ning av personalen har skett för att hålla en effektiv organisation. Även lokalkapaciteten har minskats med 100 platser. Elevantalet har minskat ytterligare på höstterminen vilket bidragit till att det inte varit möjligt att få ekonomin i balans.

Myrängen redovisar ett mindre underskott men beräknas ha ekonomin i balans för 2013.

Avvikelsen mellan verksamheterna varierar, där förskola, fritidshem och särskola redovisar överskott medan förskoleklass och grundskola redovisar underskott, se utfall per verksamhet.

Kostnader för volym

Den negativa volymavvikelsen beror främst på högre kostnader för tilläggsbelopp (17,1 mnkr) för elever med omfattande behov av stöd inom förskola, fritidshem och grundskola.

Redan 2011 i samband med införandet av tilläggsbelopp började kostnaderna öka jämfört med tidigare år. Budgeten för 2012 höjdes jämfört med budget för 2011 men ökningen av kostnaderna blev större än budget. Det är antalet elever som ökat jämfört med föregående år. En del av ökningen kan förklaras av att en del elever som får tilläggsbelopp kommer från särskilda placeringar och särskolan där antalet elever minskat.

Större krav har ställts på ansökningarna vad gäller dokumentation och uppföljningar från enheten för elevstöd. Det har fått till följd att bilden av de svårigheter som dessa elever har blivit mycket tydligare. Beviljade ansökningar har därför ökat. Av de elever som får tilläggsbelopp har större delen diagnoser inom autismspektret, Add, Adhd samt fysiska och medicinska handikapp. En utredning har påbörjats för att se över fördelningen av kommunens medel till skolorna bl.a. med hänsyn till elevernas behov av stöd. Den beräknas vara klar under 2013.

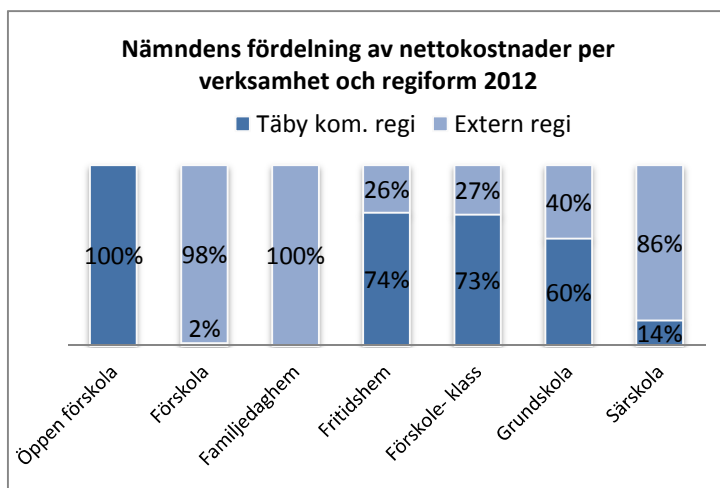
Kostnaderna för grundpeng redovisar en positiv avvikelse på 1,2 mnkr. Exklusive extrapengen är kostnaderna för volymer 7,4 mnkr lägre än budgeterat, se vidare utfall per verksamhet.

Den extra peng som betalades ut i december som kompensation för höjda lärarlöner kostade 6,2 mnkr (beräknat 6,0 mnkr). Kostnaden fördelar sig på verksamheterna förskola, fritidshem, förskoleklass och grundskola där grundskolan står för den större delen. Kostnaden var inte budgeterad vilket innebär att den genererar en negativ avvikelse på hela beloppet. Kostnaden redovisas under "posten" grundbelopp men ska finansieras med anslagsmedel (dvs det är ingen volymavvikelse).

Särskolans kostnader blev lägre än budgeterat och genererade en positiv avvikelse på 1,4 mnkr. Det blev färre elever än beräknat då några elever valde att sluta särskolan för att istället gå i grundskola med tilläggsbelopp. Det har inneburit att de elever som finns kvar i särskolan har större behov av stöd och har därmed en högre snittpeng.

Drift per verksamhet

Nedanstående diagram visar nämndens fördelning av nettokostnader per verksamhet och regiform. Fördelningen per verksamhet är relativt oförändrad jämfört med föregående år. Öppna förskolan bedrivs enbart i Täbys kommunala regi. För grundskola, förskoleklass och fritidshem, bedrivs 60-74 procent i Täbys kommunala regi. Förskola och Särskola bedrivs till större delen utanför Täbys kommunala regi.

Fördelningen av utfall, budget och avvikelseprognos för nettokostnaderna per verksamhet framgår av nedanstående sammanställning.

Drift per verksamhet

BGN (mnkr)	Utfall 2012	Budget 2012	Avvikelse		Utfall 2011
			mnkr	%	
Öppen förskola	-4,4	-4,5	0,1	2 %	-4,0
Förskola	-367,5	-364,3	-3,2	1 %	-346,5
Familjedaghem	-8,7	-12,4	3,7	30 %	-9,9
Fritidshem	-99,9	-99,3	-0,6	1 %	-90,3
Förskoleklass	-46,5	-46,7	0,2	0 %	-43,5
Grundskola	-603,3	-603,7	0,3	0 %	-578,1
Särskola	-23,0	-24,6	1,6	6 %	-28,7
Övrigt	0,5	0,0	0,5		0,8
Nettokostnader	-1 152,9	-1 155,4	2,5	0 %	-1 100,2

Öppen förskola

Öppna förskolans kostnader har i stort sett följt budget.

Förskola

Kostnaderna för förskolan blev högre än budgeterat. Den negativa avvikelser beror främst på att antalet barn med tilläggsbelopp som blev mycket fler än budgeterat, avvikelser blev 6,2 mnkr.

Kostnaderna för grundbelopp redovisar däremot en positiv avvikelse på 3,8 mnkr på grund av färre barn än beräknat. Budgeten baserades på befolkningsprognosen som visade sig vara för hög. Extrapengen i december kostade 1,6 mnkr för verksamheten förskola.

Vårdnadsbidraget kostade 0,8 mnkr 2012 något mindre än budgeterat. Kostnaden för den särskilda pengarna för en högre andel högskoleutbildad personal var 5,1 mnkr och blev 0,6 mnkr högre än budget.

Den kommunala förskolan har haft fler elever än budgeterat och redovisar därför en positiv avvikelse.

Familjedaghem

Kostnaderna för pengarna blev lägre än budget då antalet barn i familjedaghem blivit färre. Antalet familjedaghem och därmed antalet barn i verksamheten har minskat de senaste åren.

Fritidshem

Kostnaderna för fritidshem är sammantaget i linje med budget men det finns avvikelser inom verksamheten. Negativa avvikelser beror på högre kostnader för volym, men kompenseras till större delen av att de kommunala skolornas kostnader för fritidshem blev lägre än budget.

Antalet barn i fritidshem med grundpeng blev fler än budgeterat, vilket motsvarar en negativ avvikelse på 2,7 mnkr. Andelen barn som går i fritidshem har ökat de senaste åren. Även antalet elever med tilläggsbelopp blev fler än budgeterat och genererade en negativ avvikelse på 4,2 mnkr på grund av fler elever än budgeterat. Extrapengen i december kostade ca 0,7 mnkr.

Positiva avvikelser redovisas för de kommunala skolorna på 5,9 mnkr. Av dessa är 2,8 mnkr årets överskott och beror på fler elever och lägre kostnader än beräknat. Resterande del kan hänföras till föregående års överskott.

Elevstöd redovisar en positiv avvikelse på 2,0 mnkr som främst beror på färre placeringar och mindre behov av skolskjuts.

Förskoleklass

Det ekonomiska utfallet för förskoleklass har i stort sett följt budget. Mindre nega-

tiva avvikelser redovisas för tilläggsbelopp, särskolan och Täbys kommunala skolor medan de centrala kostnaderna redovisar en positiv avvikelse. Extra pengarna i december kostade 0,3 mnkr för förskoleklass.

Grundskola

Kostnaderna för grundskola har sammantaget följt budget. Variationer finns dock inom verksamheten, se nedanstående sammanställning. Negativa avvikelser redovisas för tilläggsbelopp, kommunala skolor och extrapeng. Positiva avvikelser redovisas för centrala medel, elevstöd och särskolan.

BGN	Avvikelse
Grundskola	(mnkr)
Centralt	5,7
Elevstöd	4,6
Täbys kommunala verksamhet	-3,9
Grundbelopp	2,4
Extrapeng december	-3,6
Särskolan	1,7
Tilläggsbelopp	-6,5
Summa avvikelse	0,3

Nämndens centrala kostnader för grundskola redovisar en positiv avvikelse gentemot budget på 5,7 mnkr. Av avvikelsen hänförs sig 2,6 mnkr till det ombudgerade överskottet som är tänkt att användas till ett teknikprojekt, KomTek, som är en kommunal teknik- och entreprenörskola tillgängligt för lärare och barn/elever i Täby kommun. Medlen är avsatta för att finansiera uppstarten av projektet de första åren, 2012-2014. Resterande del hänförs sig främst till det ombudgerade överskottet från 2011 som inte tagits i anspråk.

De anslagsfinansierade kostnaderna för elevstöd blev 4,6 mnkr lägre än budget. Det är främst k för elever som riskerar att inte nå behörighet till gymnasiet, särskilt undervisningsstöd för årskurs 4-6, specialpedagogisk resurs årskurs 6-9, skolskjuts samt externa placeringar som kostnaderna blev lägre än budget. De lägre kostnaderna är i linje med föreslagna kostnadssänkningar inför 2013.

De kommunala skolorna redovisar en negativ avvikelse för grundskolan på 3,9 mnkr. Avvikelsen hänförs sig till tidigare års underskott. För 2012 redovisar skolorna sammantaget ett överskott på 0,8 mnkr.

Antalet barn med grundbelopp blev något färre än budgeterat och genererade en positiv avvikelse. Kostnaderna för extrapengen blev 3,6 mnkr för grundskolan.

Kostnaden för särskolan som läser enligt grundskolans läroplan blev lägre än budgeterat.

Kostnaderna för tilläggsbelopp redovisar en negativ avvikelse. Det är antalet elever med särskilt stöd, modersmål och studiehandledning på modersmålet som blev fler än budgeterat.

Särskola

Kostnaderna för särskola blev lägre än budget, verksamheten redovisar därmed en positiv avvikelse. Avvikelsen hänför sig till de kommunala skolorna och lägre kostnader på grund av färre antal elever med peng.

Uppföljning av riktade satsningar

Nämndens budget innehöll riktade satsningar beslutade i VP12 på 9,8 mnkr och framgår av nedanstående tabell.

BGN	Budget 2012
Riktade satsningar	(mnkr)
Undervisningsstöd åk 4-6	4,0
Förändrad peng förskola och familjedaghem	8,6
Budgetanpassning	-2,8
Summa	9,8

Kostnadshöjning för undervisningsstöd årskurs 4-6 var avsett för elever med stora svårigheter att nå kunskapsmålen i årskurs 6. Kostnaderna blev lägre än budget då en åtstramning gjorts för att möta de kommande besparingarna inför 2013.

Kostnadsökningen för förändrad peng i förskola och familjedaghem innehåller beräknat ökade kostnader för en högre peng samt ett pengpåslag för högre andel förskollärare. Den högre peng har införts. Kostnaderna för högre andel förskollärare överskred budget med ca 0,6 mnkr då antalet barn i sådana förskolor blev något fler än budgeterat. Antalet barn har ökat med ca 14 procent (170 barn) jämfört med 2011.

I samband med införandet av den förändrade peng för förskolan 2012 gjordes en budgetanpassning inom förskolan genom att verksamhetsstödet beräknas ingå i peng.

Uppföljning av kostnadssänkningar

Nämndens kostnadssänkningar beslutade i VP12 uppgår till 8,4 mnkr. Kostnadssänkningarna har genomförts genom att resursstöd/verksamhetsstödet på enheten för elevstöd på 4 mnkr har tagits bort samt att förändrad peng för förskola och

grundskola genomförts med 0,7 respektive 3,7 mnkr.

Volym

Av nedanstående tabell framgår utfallet av antalet barn/elever för 2012 för respektive verksamhet jämfört med budget och föregående år.

Volym - Grundbelopp

BGN (antal)	Utfall 2012	Budget 2012	Avvikelse		Utfall 2011
			antal	%	
Förskola	3 947	4 030	-83	2 %	3 915
Familjedaghem	110	159	-49	31 %	139
Fritidshem	4 004	3 885	119	3 %	3 793
Förskoleklass	969	978	-9	1 %	958
Grundskola	7 807	7 843	-36	0 %	7 464
Särskola	45	49	-4	8 %	60

Antalet barn i förskola och familjedaghem blev färre än budgeterat, det är främst under hösten som antalet barn blev färre. Antalet barn i förskoleåldern blev lägre än befolkningsprognosen som budgeten baserades på. Fördelningen av antalet barn på ålder och hel-/deltid är i linje med budget för förskolan.

Antalet barn på fritidshem blev fler än budgeterat och ökningen finns bland de kommunala skolorna. Fördelningen mellan åldrarna är i linje med budget.

Antalet elever i förskoleklass har följt budget. Däremot blev antalet elever i grundskolan färre än budgeterat, avvikelsen finns bland de yngre eleverna. Särskolans elever är i linje med budget.

Av nedanstående tabell framgår volymerna för tilläggsbelopp för respektive verksamhet. För alla utom förskoleklass är antalet barn/elever fler än föregående år och budget.

Volym -tilläggsbelopp

BGN (antal)	Utfall 2012	Budget 2012	Avvikelse		Utfall 2011
			antal	%	
Förskola	98	62	36	58 %	76
Fritidshem	95	40	55	138 %	55
Förskoleklass	19	28	-9	32 %	21
Grundskola	139	95	44	46 %	79

Nyckeltal

Av nedanstående tabell framgår utfallet av nettokostnad per barn/elever per verksamhet för 2012 jämfört med budget och föregående år.

Nettokostnad per barn/elev

BGN (kr)	Utfall	Budget	Avvikelse		Utfall
	2012	2012	kr	%	2011
Förskola	-93 108	-90 391	-2 717	3 %	-88 496
Familjedaghem	-78 818	-77 718	-1 100	1 %	-71 444
Fritidshem	-24 950	-25 567	617	-2 %	-23 801
Förskoleklass	-47 971	-47 709	-263	1 %	-45 421
Grundskola	-77 283	-76 968	-315	0 %	-77 450
Särskola	-511 908	-501 998	-9 910	2 %	-478 437

Nettokostnad per barn/elev är totala nettokostnaden per verksamhet delat med antalet barn/elever.

Nettokostnaden per barn i förskolan blev högre än budgeterat och beror på att kostnaderna för tilläggsbelopp blev högre än budgeterat. Nettokostnaden per barn i familjedaghem blev också något högre än budget.

Nettokostnaden per barn i fritidshem blev något lägre än budgeterat främst på grund av att kostnaderna i Täbys kommunala verksamhet understeg budget.

Den något högre nettokostnaden per elev för förskoleklass och grundskola beror främst på de högre kostnaderna i Täbys kommunala verksamheter.

Särskolans nettokostnad per elev blev högre än budgeterat och är starkt beroende av elevernas behov av stöd. För 2012 var behovet större än budgeterat.

Investeringar

Årets investeringar uppgår till 62,9 mnkr vilket innebär en avvikelse på 50,5 mnkr mot budget (45 procent). Kommunfullmäktige beslutade att justera ned investeringsbudgeten för 2012 med 30 mnkr för ombyggnad av Näsbyarksskolan med anledning av tidsmässiga förskjutningar. Medlen har arbetats in i VP13.

BGN (mnkr)	Utfall 2012	Budget 2012	Avvikelse	
			mnkr	%
Nya skolor och förskolor	4,2	18,7	14,5	77 %
Tillbyggnader/ombyggnader	23,7	44,4	20,7	47 %
Nya förskolor	30,7	36,5	5,8	16 %
Verksamhetsanpassningar/mindre ombyggnationer	1,4	8,1	6,7	83 %
Allmän förnyelse/inventarier mm	2,9	5,8	2,9	50 %
Summa investeringar	62,9	113,4	50,5	45 %

Budget 2012 inkl. ombudgetering 44,9 mnkr

Avvikelsen beror främst på tidsmässiga förskjutningar av planering för en ny skola i västra Täby och i Arninge/Ullna samt planerade om- och tillbyggnader av Näsbyarksskolan, Kyrkskolan och Drakskeppsskolan.

Under året har en ny förskola i nordöstra Byle, Trädgårdsstadens förskola, färdigställt. Förskolan ska drivas i kommunal regi och startar sin verksamhet i början på 2013.

Projektering för ombyggnad i Näsbyarksskolan och planering för etablering av ny paviljong samt ombyggnad av delar av skolan inför evakuering under byggnadstiden har pågått under 2012. Upphandling av entreprenad och byggstart planeras till 2013.

Under hösten har en projektgrupp upphandlats för den planerade nya skolan och förskolan i västra Täby som enligt beslut under hösten ska byggas på skoltomten i östra Vallabrink. Programarbete för om- och tillbyggnad av Drakskeppsskolan och Kyrkskolan har pågått under hösten.

Av årets budgetram för allmän förnyelse och inventarier har 2,9 mnkr förbrukats, vilket innebär en budgetavvikelse på 2,9 mnkr. Huvuddelen, 2,2 mnkr, har använts för investeringar inom KomTeks verksamhet. Resterande del har använts till allmän förnyelse av inventarier ute på skolorna och då främst i ämnessalar såsom slöjd och idrott.